

Iskraj vsak štirih in
v polno vredilo
v Mariboru s pošiljanjem
na dan za celo leto 52 dni,
na leto 16 dni, četiri leta
na leto. Izven Jugoslavije
na leto. Naročnina se pošilja
na upravišči "Slovenski
Gospodar" v Mariboru,
Koroška cesta 5,
se dopušča do od-
pisa. Naročnina se pla-
čuje v naprej.
Telefon internan št. 115.

Pocamerna številka stane 1-50 din.

Požnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Mariboru,
Koroška cesta št. 5. Reče
pisal se ne vračajo. Uprav-
ništvu sprejema naročila,
inzerate in reklamacije.
Cene inzeratom po dogo-
voru. Za večkratne oglase
primeren popust. Neizpolnjeni
reklamacije so polnoma
proste.
Čekovni račun pošilja
uradu Ljubljana št. 166.
Telefon internan št. 115.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

51. številka.

MARIBOR, dne 18 decembra 1924.

58 letnik.

Dr. Korošec zaupnikom SLS in vsem Slovencem.

Na zborovanju zaupnikov SLS v Celju dne 11. t. m. je dr. Korošec ob navdušenem odobravanju izvajal sledeče:

Zakaj na volišče?

Večina narodne skupščine je morala, ne da bi se v parlamentu zrušila, oddati vladno manjšini. Da si manjšina pridobi večino, moramo v volitve. To je samo zunanja oblika postopanja. Stvarno in načelno pa to neustavno, neparlamentarno in vsled tega revolucionarno postopanje znači: Večina naroda si želi sporazuma, poštenja, reda in mira. Do tega ne sme ali še ne sme priti! Naj se nadaljuje politika navlade, izkoriščevanja, nezakonitosti in mržnje. Vsled tega na volišče!

Kaj je sedaj mogoče?

Ako bodo volitve kolikor toliko svobodne, smo si v vseh taborih na jasnem, da dobi bivša parlamentarna večina dne 8. februarja zopet večino. Nisem slišal v nobeni stranki človeka, ki bi o tem dvomil. Politika sporazuma in borbe proti korupciji se bo potem nadaljevala, a razširila se bo v pravcu, da si zajamčimo absolutno spoštovanje narodne volje.

Ako pa volitve ne bodo popolnoma svobodne, je kljub temu več kot verjetno, da bo narod vendarle volil po svojem svobodnem prepričanju. Gotovo je, da je narod toliko dozorel, da si ne da od nikogar več komandirati, vsaj v svojo škodo ne. Ako pa bi nastopilo celo tako nasilje, da bi narod ne mogel niti izraziti svojega svobodnega mišljenja, potem seveda bodo nastale pri sporazumih nih strankah povsem nove orientacije glede nadaljnje politike. O tem govoriti danes, se mi zdi prezgodaj, a misliti na to že sedaj ni prezgodaj. Toda to ne velja samo za nas, nego tudi za one, ki so do danes premalo mislili.

S politiko, kakor se je započela s sedanjo vsiljeno nam vlado in vsiljenimi volitvami, se torej narod tira v nove izredno težke notranje borbe. In to v vsakem slučaju, najsi bodo volitve magari bolj ali zelo nasilne. Mi si ne želimo takih bojev, toda ako se nam vsilijo, bomo znali storiti svojo dolžnost, da se bo enkrat tudi v naši državi ozračje popolnoma razčistilo. Samo čim prej, tem bolje! Kajti narod težko čaka, da se lahko zopet v miru in redu nemoteno razvija.

Kaj zahtevamo Slovenci?

Mi Slovenci ne zahtevamo ničesar, kar bi bilo proti zdravi pameti, ali proti obstoju države. Mi zahtevamo svoje prirodno pravo. Nič več, nič manj! Mi se zavedamo

svoje slovenske narodnosti in se hočemo kot slovenski narod v tej državi spodobno izživeti. O tem se z nami ne da več razpravljati, v tem oziru so za nas razprave končane. Samo o tem se da razgovarjati: Kako se da to uresničiti? Mi smo za pot mirnega, prijateljskega sporazuma s Hrvati in Srbi. Ako zna kdo drugo, boljše pot, naj nam jo povelj! Glavno je in ostane za nas, da se omogoči Slovencem v državi vsestransko samostojno življenje. Ali se oblika te samostojnosti imenuje slovenska republika ali federacija ali avtonomija ali oblast ali srez ali kar hočete, o tem bo sporazum med pametnimi in treznimi brati prav lahek. Le stvarno avtonomijo, stvarno samostojnost nam dajte!

Meni se je zdelo potrebno, da to zopet javno poudarimo, ker se vedno znova pozabljajo te temeljne resnice. G. Prepeluh je dolgo pisal in izdajal »Avtonomista« in pričakovali bi, da vsaj on zna, kaj je slovenska avtonomija. Pa smo se zmotili in to dvakrat zaporedoma.

Brat bratu, podložnik nikomur!

K slovenski avtonomiji računamo v zemljepisnem pogledu tudi Prekmurje, a Prepeluhovi politični krušni očetje pa je hočejo za Hrvate, ki ga ne damo. Nadalje si pred stavljamo slovensko samostojnost tako, da bomo mi Slovenci za se, da bo naše središče bela Ljubljana, a sedaj čujemo naenkrat, da bi morali pod Hrvate in imeti Zagreb za središče. Mi Slovenci odločno izjavljamo: brat vsakomur, Hrvat in Srbu, a podložnik nikomur! Zagreb nam je mil in drag, a Ljubljana je ljubljena naša matuška. Kdor tega ne razume, ne razume slovenske duše, je zgubil živo zvezo s slovenskim narodom, je postal pripraga Radičevega voza na Slovenskem. Mi se že tudi skoro dve leti sporazumevamo v važnih političnih vprašanjih z Radičevci, a smo pri tem vedno ostali samostojni, neodvisni, ne prodajamo ne slovenskega ponosa, ne slovenske zemlje!

O monarhiji in republiki.

Ker sem že pri Prepeluhu in Radiču, naj povem tudi svoje misli o monarhiji in republiki. Da je število republikancev v naši stranki po zadnjih dogodkih v Belgradu zelo naraslo, je nepobitno dejstvo. A kar se tiče našega načelnega stališča, smo ravno v Celju že enkrat rekli, da smo pristaši čistega demokratizma, t. j., da neovirano vlada v državi narodna volja. Volja slovenskega naroda je sedaj: samostojnost v državi! Nič nima prava, da nas v tem oziru ovira. In če nas ovira, naj si sam pripiše posledice! To je bilo naše stališče včeraj, je danes in bode ostalo za vedno. Radič je preteklo leto menjal monarhijo in republiko, kakor bolnik svoje perilo. Mi svojega stališča glede narodne volje ne bomo menjali! To bodo videli vsi, ko pride do revizije ustave, kjer bomo zahtevali, da se zajamči neomejeno pravo prvemu suverenu v državi,

In vpitje se je nanovo začelo.

Postaren črnc je stopil pred mene in mi začel v strašni angleščini nekaj pripovedovati. Kdo ve, kje je pobral tistih par besed. Morebiti je živel kedaj v bližini belih naselbin ali pa je prišel v stik z belimi trgovci.

Druga nisem razumela ko da je me je ujel Kulonga, poglavarjev sin — pokazal je nanj — in mi pravkar rešil življenje. H kolu bi me bili privezali kakor vsakega ujetnika, me mučili in —. Kar povedati, ne morem, kaj so nameravali. Kulonga pa da je prosil očeta, naj me da njemu za ženo. Poglavar da je privolil, ker je njegov sin velik junak in jutri da bodo velike slovesnosti. Menda poročne, sem si mislila —.

Otrpnila sem od groze. Kako koprneče sem se ozirala za svojim belim junakom —! Gotovo je bil kje blizu. Ali me bo rešil —? Edino misel na njega me je še držala po koncu, sicer bi bila zdrknila na tla —.

Peljali so me v kočo. Dva črnca sta se postavila pred njo na stražo.

Nepotreben strah! Vsa izmučena in utrujena sem bila, beg mi niti na misel ni prišel, sesedla sem se na ležišče, napravljeno v kotu ob steni kočice iz mehke trave in živalskih kož. Prinesli so mi jesti, pa ničesar nisem marala. Stara črna babnica je sedla poleg mene in mi nekaj žlobudrala. V hipu sem zaspala.

Kako dolgo sem spala ne vem. Zbudila sem se, ker sem čutila, da me je nekdo dvignil od tal.

Odprla sem oči in hotela sem krikniti. Pa glas mi je zastal v grlu —.

Stena, ki sem ob njej ležala, je imela široko odprtino in skozi njo je sijal, se mi je zdelo, rahel svit jutranje zarje. Starka je ležala na tleh. Ali je bila mrtva ali samo nezavestna, tega nisem mogla presoditi.

narodni volji. O Prepeluhovem republikanstvu pa ni več vredno izgubljati besed. Ko je bil še socialni demokrat in bil tako močan, da je imel celo tri ali štiri ministre, so se mu tresle hlačice in si ni upal naskočiti monarhije. Ne verjamemo, da bi si sedaj upal, ko ne bo imel niti toliko poslancev.

Grožnje z diktaturo in odcepitvijo.

Glede nadaljnega razvoja naših političnih razmer čujemo, da bo navsezadnje, ako ne bomo pri sedanjih volitvah pred hegemonijo in korupcijo poklekli na tla, prišla vojaška diktatura. Mi na tako grožnjo hadnokrvno in svirnilno odgovarjamo: Vojaške diktature so, kakor zgodovina kaže, začetek konca. Diktature so za narode neprijetne, a nevarne niso. Vojaštvo je vzeto iz naroda, je plačano od naroda, zato nima nihče prava se z njim igrati proti narodu.

Se eno grožnjo moramo zabeležiti. Pravijo nam, ako ne boste pokorno služili velestrbski hegemoniji in pustili pri miru velikih tatov, civilnih in necivilnih, potem bomo vas Slovence in Hrvate odrezali, amputirali in vas izročili za podložnike tujim državam! Ako bi mi hoteli Srbe pri Savi in Drini odrezati, bi vse ugotavljalo: to je veleizdajstvo! Ako se take besede o amputaciji Slovencev in Hrvate čujejo celo iz ust, iz katerih se nikdar ne bi smele slišati, potem je to vse v redu. Tudi tukaj dvojna mera. O amputaciji lahko rečemo: ni v našem programu, a se je ne bojimo. Zač pa opozarjamo, da je amputacija ravno tako kakor diktatura dvorezen nož. Kajti pri amputaciji bi škarije za razrezavanje gotovo ne bile ne v velestrbskih in ne v slovensko-hrvatskih rokah.

Sporazum med brati!

Našo državo kmarijo sedaj prestari in prenervozni ljudje, zato pa to nemirno hlastanje po nekih izvanrednih sredstvih, kako ozdraviti našo državo. In samo eno sredstvo je: Sporazum med brati! Pustite volji naroda svobodno pot! Narod se med seboj ne sovražijo, nimajo želje, se medsebojno tlačiti in izkoriščevati, nimajo volje si drug drugemu negirati jezik in narodnost. V njih živi ljubezen, ki vsakemu priznava svoje. Duh pomirljivosti je v narodnih in temu duhu je treba pomagati do zmage. Pri teh volitvah mora pasti odločitev, kdo je za narodni sporazum in kdo je za nadaljno podpiranje narodne mržnje. Velika sreča za državo bi bila, ako bi vihar ljudske nevolje odstranil vse, ki mu ne pustijo priti do miru in sprave!

Militarizem.

O vojaštvu mi je treba še enkrat govoriti. Z ozirom na vojaštvo dobivamo od dveh strani očitanja: eni nam pravijo, da smo militaristični, drugi, da smo antimilitaristični. Prvi očitek, da smo

Mene pa je držal v svojih krepkih, mišičastih rokah — neznanec belega obraza, tisti, ki sem ga videla mč potom.

Prišel je, da me reši —.

Bog vedi, kako se je prikradel v kočico in odstranil steno, da ga nista opazila črnca, ki sta čepela pred vhodom na straži. Še bolj čudno pa se mi je zdelo, kako se je iznebil starke in da opazila njegovega dela —.

Taka in slična vprašanja so mi begala po glavi, beli neznanec pa je stal sredi kočice in napeto poslušal. Nič se ni genilo.

Tedaj mi je mignil, naj se ga tesno oklenem krog vratu. Hitro sem ga razumela. Držal me je na rokah kakor mati malega otroka. Prav čutila sem, da ne pomenim čisto nobene teže za njegove silne mišice.

Sklonil se je, — velike mogočne postave je — ter je zlezal skozi odprtino.

Sedaj sem razumela, zakaj ni prišel skozi vrata v kočico!

Par korakov pred kočico je gorel velik ogenj in krog njega je sedela četa črncev v polni bojni opremi, s sulico, loki in puščicami, — moja častna straža, sem si mislila, kajti iz strahu pred slabotnim dekletom se gotovo niso do zob oborožili. Zar ognja je bil tisti »jutranji svit«, ki je svetil v kočico. Zunaj je bila namreč še noč.

Gibčno pa previdno je skočil beli človek med kočice.

Kar jekne za nami krik in še drugi in še tretji —.

Gledala sem svojemu rešitelju čez ramo in videla, kako je planila iz kočice v svit ognja babnica, ki je čez noč pri meni sedela. Le v nezavesti je bila in prezgodaj se je vzdramila.

Zadrhtela sem. Kaj bo sedaj —?

Pred kočico je završalo, črnici so skočili na noge. Več pa nisem videla —.

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški pisatelj E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

36

Zahvaljevala sem se Bogu, da mi je poslal takega mogočnega varuha in precej mirna sem pričakovala trenutka, ko bo prišel in me rešil. Da tega že kar sedaj ni storil, za to mislim je že imel svoje razloge.

Mračilo se je, ko smo prišli v naselbino. Precej velika je, kolikor smo videli v mraku, in mnogo ljudi prebiva v njej. Plot jo obdaja od vseh strani, gozd sega do plota na tisti strani, odkoder smo prišli, na drugih straneh pa polja obdajajo vas. Pri vhodu stoji straža.

Z divjim krikom so nas sprejeli. Moški, ženske, otroci, vse se je usulo krog mene. Črnici, ki so me pripeljali, so me morali braniti, sicer bi me bila drhal živo raztrgala.

Mislila sem, da bo po meni. Obupno sem se ozirala na vse strani, da bi kje ugledala svojega rešitelja, pa zaman —.

Krik je na mah utihnil, ko nam je prišel sredi vasi naproti črnc sivih las, zavrt v haljo in ves obložen z okraski. Spoštljivo so mu naredili pot, menda je bil poglavar rodu.

Stopil je pred mene in me gledal z bodečimi očmi. Naš vodja mu je s krilečimi rokami in kričavimi besedami nekaj pripovedoval, menda zgodbo, kako so me ujeli. Kazal je name, kazal nase in kazal na kočico, ki je stala v bližini. Vedno burneje je govoril.

Ko je utihnil, je starec povedal par stavkov, me še ostreje pogledal, nato pa se obrnil in odšel po vasi.

Očitek, da smo militaristični, je podtikanje. Pod militarizmom se razume dvojno: ali da se vojaštvu daje vpliv tudi na notranjo in zunanjo politiko, ali da morajo narodi, oboroženi od pet do glave, s krvjo reševati svoje medsebojne spore. Niti v enem niti v drugem smislu nismo militaristični. Generalom pravimo: proč roke od politike, a glede medsebojnih odnosov z drugimi narodi smo mi za mirno sožitje vseh narodov, za nekrvavo razsodišče in za najdalekosežnejšo razorožitev, v čemur edinem vidimo možnost, da se rešimo finančne katastrofe in z njo gospodarske ter kulturne. Naš antimilitarizem pa obstoji v tem, da zahtevamo za vojsko zdravo in zadostno hrano, primerno obleko, lepo ravnanje, domače podnebje, enako pravnost in znosljivost napram oficirjem slovenske in hrvaške narodnosti, pravičnost brez vsakega protekcionizma tega omenjeni ljudje ne razumejo, pokvarjeni pa nočejo razumeti.

Boj za življensko in socialno pravo.

Kdor je za vedno rastoči militarizem, za vedno večje oboroženje, ta ne ve, da pod državnimi terjatvami padajo na tla kmetje, obrtniki in delavci, a da državi prejemki ne morejo tudi uradniškega, učiteljskega in duhovniškega stanu obvarovati večkrat pred največjo bedo. Mi smo sedaj v tem razvoju, da se vsi stanovi, razven državnih tatov in kapitalistov, borijo za svojo eksistenco, da se pod njihovo tla mirnega, skromnega življenja in da se vsak dan ljudje obračajo v tujino, da najdejo kruh.

Zato je naše mišljenje, da trpeči stanovi ne smejo da nesiti vsak na svojo stran, ampak se stisniti rama ob ramo ter skupno boriti za svoj ogroženi obstanek. In to jim je omogočeno pod streho Slovenske ljudske stranke, kakor stranke celokupnega slovenskega naroda.

Ne prikrivamo si, da se v dnevnem življenju nahajajo nasprotja, a naša naloga je, ta nasprotja omiljevati in odpravljati, a ne jih uporabljati za medsebojni boj. Kdor hujska stan proti stanu, ni iz naših vrst. Prepričani smo, da s tem ravnamo v duhu krščanstva, ki z ljubeznijo in pravico spaja vse različne stanove v višje organizme, v narode in države.

Politika Slovenske ljudske stranke gre in bo šla za tem, da ne razkrajamo socialne strukture našega naroda. Nismo stranka samo enega razreda ali enega stanu, kajti razredna stranka že po svojem bistvu ne more biti konstruktivna, temveč mi smo stranka, v kateri najdejo vsi stanovi zavetje, mi smo stranka slovenskega občestva, slovenskega naroda. In za vse hočemo in bomo skrbeli po načelih krščanskega socializma, kakor nam jih je znal udahniti naš prvi učitelj dr. Krek.

Stranka slovenskega naroda.

Nismo pa stranka slovenskega naroda samo po besedah, po programu, ampak v istini, v dejanju. Velika večina slovenskega naroda se že nahaja pod našo streho. Ni vasi, ni trga, ni mesta, ni stanu, ni poklica, kjer bi Slovenska ljudska stranka ne imela svojih prijateljev in pristašev. Iz tega dejstva pa izvajamo zase sveto dolžnost, da moramo ravno mi od Slovenske ljudske stranke gledati s širjim pogledom na vsakokratno politično situacijo ter jo presojati s stališča celega naroda in ne samo z vidika manj ali bolj ozkega strankarskega stališča.

In politično situacijo trenutno presojamo tako, da je danes treba visoko držati zastavo slovenstva. V tem boju se bo odločilo, ali smo na pragu v odprto dvorano slovenske samostojnosti, ali pa smo voljni odreči se svojemu slovenstvu. Nikdar se ni bila situacija tako resna in tako

usodna, ko pri teh volitvah. Poklicane so bile stranke na vlado, ki so si nadele nalogo, da nas z vzemi sredstvi s sladko in pretečo besedo, z denarjem in nasiljem primorajo, narediti križ čez vse, kar je slovenskega. Boj ni več tih, ampak odkrit, mi smo izzvani na bojišče.

Za slovenski narod!

Za slovenski narod gre. Nam slovenski narod ni skupina ljudi, ki danes lahko čuti slovenski, jutri nemški, danes hrvaški, jutri srbski. To je narod, ki s svojim jezikom že nad tisoč let ogreva te naše hribe in doline, gore in ravnine, ki na tej lepi zemlji trpi in uživa, plaka in joka, vriska in se raduje. To je narod tisočletne skupne usode, skupnega doživlja, iz kojega ne moreš izstopiti kakor iz kakega bralnega društva in zopet vstopiti, kadar je treba. Ne moreš ga zatajiti, kakor ne svoje domače hiše, očeta in matere. Tisoč in tisoč niti veže ta narod skupaj. Tak narod sam sebe ne more anulirati!

Za ta slovenski narod se sedaj bije vojska. Kdor ga ljubi, kdor mu je zvest, naj se združi z nami v eno edino slovensko fronto. Ne »klerikalci«, ne liberalci, ne socialisti, ne komunisti so danes v ospredju, ampak v tem trenutku je na dnevnem redu ves slovenski narod, njegova bodočnost, njegova samostojnost. Nikogar ne odklanjamo, vse vabimo v solidarno borbo za slovensko stvar.

21 poslancev je imela dosedaj naša slovenska stranka. Ako zgubimo le enega, bodo nasprotniki klicali: Slovenci odstopajo od svoje slovenske stvari. Tega veselja jim ne smemo pripraviti. Zato pa vsi, pristaši in drugi prijatelji slovenske stvari, dne 8. februarja na volišče!

Nemčija po volitvah.

Z izidom državnoborskih volitev v nedeljo, dne 7. t. m., se je Nemčija precej spremenila, a nova Nemčija miroljubnosti, spravljivosti in ljudske oblasti ima še dolgo pot pred seboj. Lahko pa rečemo, da so za novo miroljubno in narodno Nemčijo postavljeni dobri in trdni temelji. Pri prejšnjih volitvah so dobile skrajne, z revolucijo grozeče stranke dobrih 6 milijonov glasov, sedaj so pa komunisti obdržali od 4 milijonov komaj polovico, od vseh strank so pa največji poraz doživeli skrajni nemški nacionalisti, monarhisti in fašisti pod vodstvom generala Luden dorffa in fašista Hitlerja, ki so imeli poprej dobra 2 mili-

jona glasov in 32 poslancev, sedaj so pa padli na okroglo 880.000 glasov in na 14 poslancev.

Poraz teh prevratnih nacionalistov je prava sreča za Nemčijo in dobro znamenje za njen napredek. Nemški fašisti so v volilni agitaciji nastopali z gesli, ki so pravi zasmeh napredka, razuma in svobode. Civilni agitatorji, med njimi tudi mnogo protestantskih pastorjev (duhovnikov), so vpili: »Nemci smo od Boga izvoljeni narod, Bog nas je postavil na zemljo, da mesto njega delamo red!« — bivši vojskovodje in generali so pa sestradanemu ljudstvu prirejali velike vojaške parade ter so vse pretepaške in zaslepljene mlade ljudi organizirali v bojna in nasilna krdela. Čudno, da nemški narod prenaša to generalsko oblastvo in oholest, ko ima vsak general mesečno več pokojnine v zlatih markah, ko 100%ni invalid in cela njegova bedna družina invalidskih in sirotinskih podpor za celo leto, ali pa še za dalje časa.

Nemški narod je začel trezno misliti in za enkrat je že dovolj, da je odklonil nacionaliste in monarhiste pod vodstvom generalov, vojnih hujskačev in pouličnih pretepačev, če tudi se je pri teh volitvah še obdržala zmernejša nacionalistična in monarhistična stranka s 102 poslanskima mandatoma. Nacionalisti danes sami ne bodo vedeli, s čim so še obdržali svoje volilce. Pred volitvami so nastopali z najrazličnejšimi proglašili: eni so besno pobijali londonski sporazum in Dawesov načrt glede vojnih odškodnin, drugi so v tem pogledu zahtevali raznovrstne spremembe, tretji so pa celo priznavali, da se kaj boljšega za enkrat ni dalo doseči. Ta razdvojenost v mnenju in zahtevah kaže, da so nacionalisti stranka, ki za ceno vlade in oblasti menja svoja načela. Vsaka taka stranka je pa gnila in tako je tudi stranka nemških nacionalistov in monarhistov zapisana razkoru in razpadu.

Razveseljivo je, da se nemške republikanske stranke tako odločno bojujejo ter vstrajno in hrabro osvojujejo korak za korakom. Med republikanskimi strankami so najmočnejši socialni demokrati, ki so imeli poprej 100, sedaj pa imajo 130 poslancev, izvoljenih z okroglo 8 milijoni glasov ter so najmočnejša stranka v nemškem državnem zboru. Po številu nižji, a po pomenu za novo Nemčijo gotovo najvažnejši so republikanci katoliškega centroma, ki ima sedaj 69, prej pa 65 poslancev, Centrum sledijo kot odločni republikanci demokrati, ki imajo zdaj 32, prej pa 28 poslancev. Najodličnejši predstavnik te stranke in veliki nemški državnik je bil Rathenau, ki je bil umorjen v dobi genovske konference kot minister od monarhističnih zarotnikov. Komunisti s 45, prej 62 poslanci, so seveda tudi republikanci, pa ker nočejo sodelovati z meščanskimi strankami, pride v republikanskem taboru za urejevanje nove Nemčije samo še bavarska kmetijska zveza v pošte, ki ima sedaj 17, prej pa 10 mandatov.

V državnem zboru od 486 sedežev štejejo čisti republikanci brez komunistov torej 248 poslancev. To je sicer večina, a premajhna in položaj ni tako razčiščen, ka-

Kakor jelen je planil moj beli neznanec. V hipu je bil pri plotu. Široko drevo je segalo s svojimi močnimi vejami čezenj.

Tesneje je prijel z eno roko mene, poskočil in se v skoku prijel z drugo roko za veje ter se potegnil kvišku —

In kar sem sedaj doživljala, mi ostane vse življenje neizbrisno v spominu.

Za nama je letela vas vkup, divji krik je odmeval v temno noč, bilo je kot da je peklo izpuščen.

Toda moj rešitelj ni čakal na zasledovalce.

V hipu je bil na veji in kakor verica tako naglo je šinil po njej, se pognal in že bil na veji drugega drevesa, ki je stalo več metrov v stran. In naprej in naprej je hitel, se poganjal od drevesa do drevesa, stopal po zamotanih vrveh srbot in bršljana kakor po široki, gladki poti — in vse to z menoj v naročju in v noči, ki so jo le rahlo razsvetljevale južne zvezde!

Sapo mi je jemalo, vrtelo se mi je v glavi, pa strah me ni bilo. Kakor otrok v materinem naročju, tako varno sem se počutila. Krika na vasi že zdavnaj nisem več čula, mlado jutro je sijalo in še vedno sva hitela naprej, naprej —

Beli dan je že bil, ko se je ustavil.

Prispela sva na rob mične travnate planote. Spustil se je na tla ob potočiču, me posadil na trato, sam pa je obstal poleg mene.

Tistikrat sem ga prvič natančneje videla.

Visok človek je, bolj vitke postave, pa silnih pleč in roke se zdijo kakor da so spletene iz samih jeklenih vrvi. Najbolj me je zanimal njegov obraz. Čisto je podoben našim ljudem v Ameriki, razumen, duhovit, neustrašen, obenem pa dobrosrčen in mehek.

Mislila sem, da stoji pred menoj lovec iz prereje. Koliko takih ljudi sem videla na materini farmi v

Wisconsinu, rujavih, od solnca ožganih, v usnje obledenih!

Nikdar pa še nisem videla tolike, silne telesne moči in tako odkritega, prikupljivega obraza skupaj pri enem samem človeku —

Seveda sem ga koj nagovorila angleški.

Pa molče in žalostno je odkimal.

Poskusila sem s francoščino, z laščino, s španščino —

Zaman! Mož je odkimal in nekaj povedal v čudnih goitniških glasovih, ki niso bili nobenemu jeziku podobni.

Čudila sem se in ugibala, kako je mogoče, da tak pameten in dober človek, cel Evropejec po obrazu in po obnašanju, — pa govoriti ne zna.

V tem je pokazal na potok, kar je menda pomenilo, naj pijem, dvignil roko in šinil v gozd.

Šla sem pit in sem mirno čakala. Nisem se bala, da se ne bi vrnil. Preveč pošten je bil njegov obraz. Tudi strah me preveč ni bilo, ne pred njim, ne pred divjo džunglo. Take jasne, odkrite in mirne oči vzbujajo le zaupanje. Kar sem stopila na tole žalostno, zapuščeno zemljo, se še nisem počutila tako varne in mirne kakor v zavetju njegovih silnih mišic —

Kmalu se je vrnil s celo zalogo svežega sadja. Usul ga je pred mene in mi kazal, naj vzamem.

Glad se mi je oglasil in z veseljem sem segla po sočnih gozdnih sadežih. Tudi sam si je vzela —

Pa nisva dolgo počivala.

Nenadoma je moj rešitelj vstal, pokazal v gozd in delal z roko znamenja. Brž sem razumela, da nama utegnejo biti črnici blizu. In do kočice da je še daleč, je kazal.

Spet sem ga objela krog vratu in spet se je začela vrtoglava pot 15—20 metrov visoko gori v gostih vejah džungle.

Poldne je menda bilo, ko se je zasvetilo skozi goščavo morje. Rešena sem bila —

Spustil se je k tlom in pokazal na kočico. Mignila sem mu, naj gre z menoj, pa kazal je v gozd. Prijela sem ga za roko in ga silila.

Obotavljal se je, nazadnje pa je le šel z menoj.

Toda v tistem trenutku nama je udarilo na uho streljanje, daleč nekje v gozdu.

V hipu je bil ves drugačen. Vzravnal se je, vse mišice so se mu napele, oči so se mu zbleščale. Napeto je poslušal.

Streljanje se je ponovilo. Čulo se je kakor da se je vnel hud boj nekje v globinah džungle.

Vprašaje sem ga gledala. Ali je četa pomorščakov trčila ob črnce, ki so naju zasledovali —?

Zgenil se je, pokazal name in na kočico, zamahnil z roko kakor v pozdrav in šinil v vejevje. —

Doma sem zvedela, da sem prav uganila. Četa, ki je šla mene iskat, je trčila ob črnce, ki so naju zasledovali. In mesto mene so ugrabili — nesrečnega Arnota! Pa upam, — ne, prepričana sem, da bo junaški neznanec, ki je rešil mene, rešil tudi gospoda Arnota.

To je moja povest! Vidite, gospod Clayton, da moj beli junak ni divjak in sirovež, ampak plemenit, pošten človek, ki nam dobro želi in ki nam je tudi že velik dobrota storiil!

Le eno bi še rada, da bi se vrnil z gospodom Arnotom in —

Ine ni končala stavka. Clayton pa je molčal —

(Dalje prihodnjik.)